

25

Het zilveren boek van

1 Mei 1926 - 1 Mei 1951

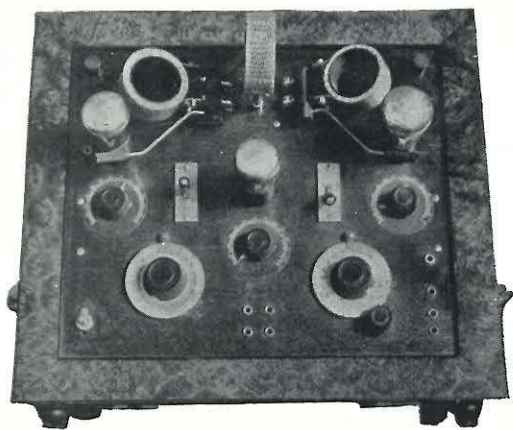

P. H. J. van der Heem, Directeur van 1926 tot 1933

Zijn hoge opvattingen over zaken doen, kwaliteit en dienstbetoon

trachten wij steeds in ere te houden.

Aanleiding tot oprichting van de firma
was de liefhebberij van de luitenant L. W. van der Heem,
jongste broer van P. H. J. van der Heem.
Samen met zijn neef J. van der Heem en enkele vrienden
bouwde hij radiotoestellen | de **CQ** | waarmee men zulk
een succes had, dat de broers besloten een liefhebberij
om te zetten in echte fabricage.

1 Mei

1926

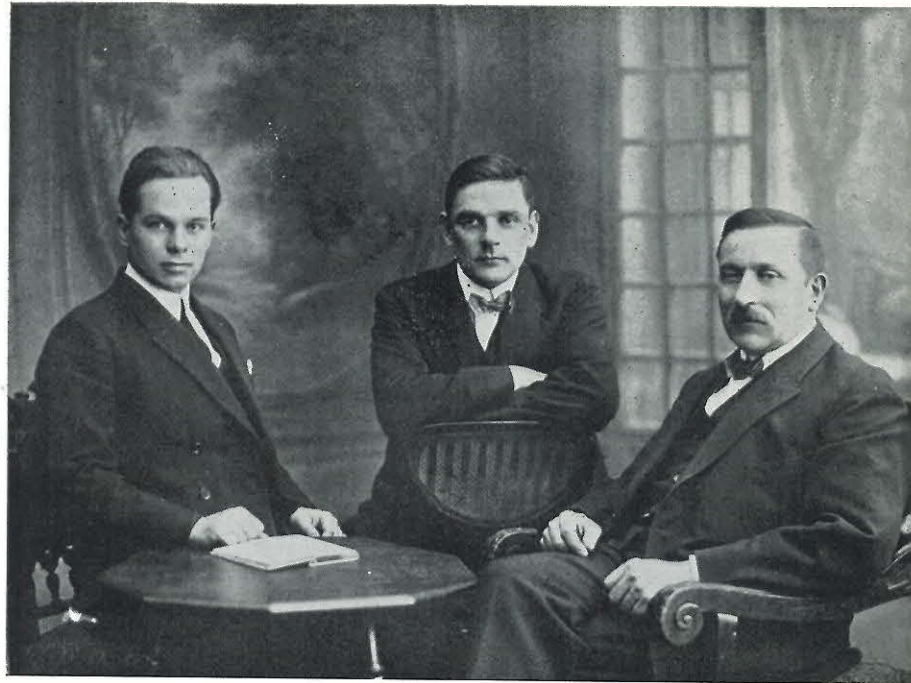
Oprichting van de firma
van der Heem en Bloemsma

Firmanten:

P. H. J. van der Heem

L. W. van der Heem

Ir J. Bloemsma

Het eerste geproduceerde toestel: de HB 3

Op de **IRTA** (Internationale Radio Tentoonstelling Amsterdam) koopt
Dr H. Colijn voor duizend gulden een **HB 5 Super**. Van groter belang zou
later blijken te zijn: de kennismaking met Stokvis.

Het pand naast het woonhuis van de familie Van der Heem in
de Joan Maetsuykerstraat wordt aangekocht
en ingericht als fabriek.

JOAN
MAETSUYKERSTRAAT

Het motto voor de HB apparaten uit die tijd:

De leek verbaasd . . . de kenner voldaan

1927

L. W. van der Heem gaat met een radiotoestel model KC op een

Zaterdagmorgen

naar de Handelmaatschappij R. S. Stokvis & Zonen te Rotterdam en spreekt daar met de heren J. van Randwijk en

A. Erwich. De heer van Randwijk komt kort daarop naar Den Haag en plaatst een order op 309 toestellen, verdeeld over 6 typen. De jonge firma in de zorg: hoe deze enorme order op tijd uit te voeren.

Aankoop van de eerste machine. Een tafelboormachine van 125 gulden. Tijdens de hongerwinter is deze oudgediende weggevoerd naar Duitsland en niet meer teruggekeerd.

Radiokastjes worden vervaardigd door de meubelfabriek Mutters.

Toestellen worden gemaakt uit elders gekochte onderdelen.

Handelmaatschappij
R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAMSE WEG
1/4 ROTTERDAM 22 Juli 1927

METALLICUS
ROTTERDAM

BESTELBRIEF No. 475

Van: de ordergever
De heer L. W. van der Heem
Vanwege afgevaar
Joan Kattingskerstraat 44-42
D. S. H. A. P.

Te order van: de heer
Rotterdam

Mr. Heeren,
U gelieve ons te leveren:

96	stuks	Erwee	ontvanger	K.P.	à	ƒ. 25.--	per	stuk
24	"	"	"	"	"	75.--	"	"
75	"	"	"	"	"	85.--	"	"
60	"	"	"	"	"	95.--	"	"
48	"	"	"	"	"	105.--	"	"
	"	"	"	"	"	140.--	"	"

U gelieve de ontvangst van deze order ingezond te erkennen.

Hopelijk,
Handelmaatschappij
R. S. STOKVIS & ZONEN

De **KY** komt in productie, zijnde een toestel met ijzeren omhulsel (vandaar **Y**) en houten zijschotten.

L. W. van der Heem – in de wandeling nog steeds „Mijnheer Leo” genoemd – rijdt

de te spuiten omhulsels „eigenhandig” naar de spuitrij. De leverancier van radio-

kastjes heeft grote orders op betimmeringen en moet Van der Heem en Bloemsma daardoor

dikwijls laten wachten. Men besluit zelf radiokasten te gaan maken in een

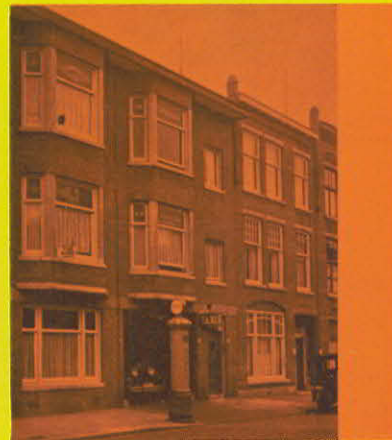
garage in de Cornelis Houtmanstraat. Ir J. Bloemsma wordt elders een belangrijke

positie aangeboden en hij besluit – na overleg met zijn medefirmanten –

uit de firma te treden. De garage Houtmanstraat wordt spoedig te

klein voor meubelfabriek. Overplaatsing naar groter pand

in de Siebergstraat volgt. In de Houtmanstraat begint men nu een fabriek voor metaalonderdelen.

1928

De firma Van der Heem en Bloemsma wordt omgezet in **N.V. Radiofabriek en**

Ingenieursbureau voorheen van der Heem en Bloemsma

De aandelen zijn paritair in handen van de familie Van der Heem en Stokvis.

Directeuren: P. H. J. van der Heem, L. W. van der Heem

Commissarissen: J. van Randwijk, J. van der Heem

1929

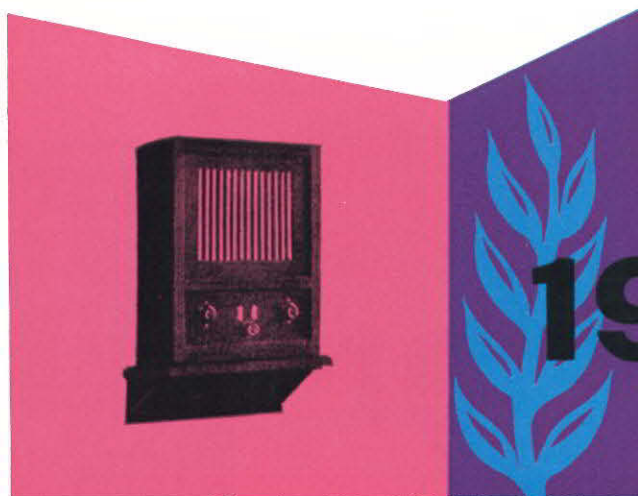

De **KY** heeft zulk een succes dat de verlangde productie niet meer in de bestaande ruimten kan

worden gemaakt. Men besluit daarom het bedrijf in een „echte” fabriek

te centraliseren. Verhuizing van verspreide fabriekjes en werkplaatsen naar het

gehuurde pand Stortenbekerstraat 177 te Den Haag.

1930

„De zanger aan de wand“, de **ERRES KY 107** komt uit en boekt een enorm succes.

Dit is, naar ons weten, het eerste toestel met ingebouwde luidspreker ter wereld geweest.

Het idee voor dit model kreeg L. W. van der Heem, rijdende van Utrecht

naar Den Haag, in de dickyseat van een concurrent.

Verwarde toestanden in de radioindustrie en de mening dat de belangen van Philips,

Stokvis en **van der Heem** parallel lopen, leidt tot technische en commerciële

samenwerking. Philips participeert in ons kapitaal.

Tot commissarissen worden benoemd: J. van Randwijk, Ir P. F. S. Otten, W. J. Waterman en J. van der Heem.

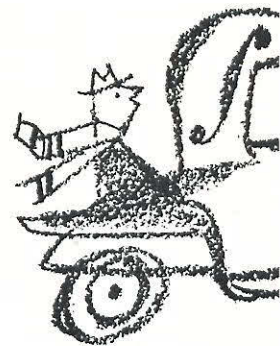
Deze financiële deelneming werd in 1935 beëindigd. In technisch

en commercieel opzicht bleef men, ook nadien, de meest

vriendschappelijke betrekkingen onderhouden.

Een order op 25.000 luidsprekerkastjes is aanleiding tot inrichting van een lopende band.

Dit is de eerste schrede op de weg naar moderne seriefabricage.

Het vertrek van de heer A. den Breems naar Indië

vormt de inleiding tot de ontsluiting van een afzetgebied aldaar.

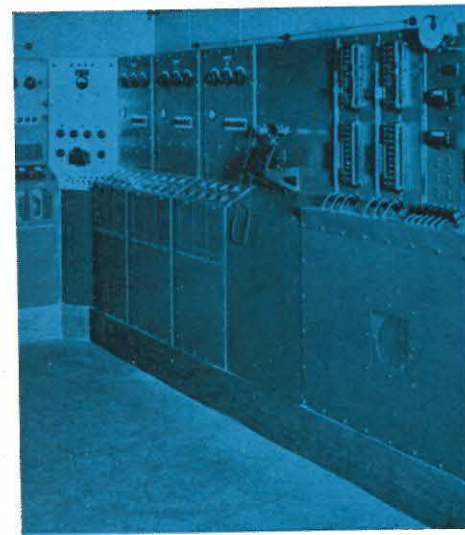
Den Breems bouwt — zelfs tegen het advies van deskundigen in — een

Nederlandse **KY 107** met succes om tot de eerste

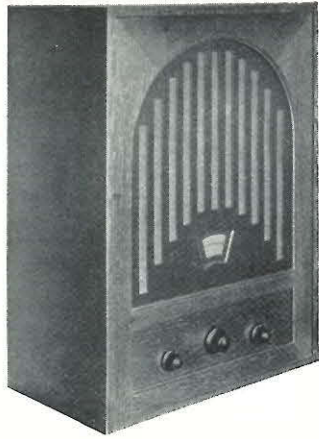
bruikbare wisselstroom-tropenontvanger.

Fabricage van installaties voor radiocentrales.

Door technische achterstand slecht verkoopseizoen in Nederland.

1931

1932

De fabriek schaart zich weer in de voorste gelederen

met de **KY 116**, het eerste ERRES toestel met eenknops-afstemming. Hierdoor

is een eind gekomen aan het afstemmen met twee knoppen, vervalt de

terugkoppeling en wordt de „Mexicaanse hond” genuilkorfd.

De eerste export: ERRES toestellen voor de Belgische maatschappij van Stokvis.

Opening van een service depôt te Brussel.

Door het overlijden van P. H. J. van der Heem verliest de N.V. een van haar oprichters. Benoeming van zijn zoon, J. van der Heem, tot directeur. Mevrouw

C. G. van der Heem-Hemmes van Zoetendaal

wordt commissaris der N.V.

ERRES radiohandelaren bezoeken voor de eerste

maal de fabriek Stortenbekerstraat.

1933

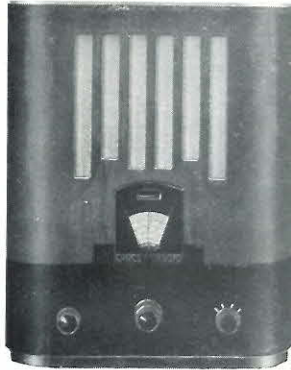
Om de positie van ERRES radio in Indië te

consolideren vertrekt L. W. van der Heem per „Baloeran” naar Batavia.

Met het toestel **KY 212** wordt

de Indische affaire

op hechte basis gebracht.

1934

H. & B. neemt de verkoop in België

in eigen hand en opent te Brussel

een kantoor op de Boulevard

Barthelémy.

Het aandelenkapitaal wederom voor 50 % in handen van de

familie Van der Heem en 50 % in handen van Stokvis.

Commissarissen: J. van Randwijk, Mevr. C. G. v. d. Heem-Hemmes van Zoetendaal.

Ten einde seizoensinvloeden in de fabrieksbezetting te compenseren

begint men met de productie van stofzuigers. Deze worden spoedig geleverd in 3 typen:

SZ 1 en 2 (ketelmodel)

SZ 3 (torpedomodel)

De fabricageruimte in de fabriek Stortenbekerstraat

is te klein geworden. De montage wordt

overgebracht naar een gehuurd fabriekspand

aan de Laakweg.

1936

Van der Heem en Bloemstra viert het tienjarig bestaan

met een feestavond in Scala.

Buziau spreekt daar van:

van der Bloem en Heemstra

1937

Het

100,000

ste radiotoestel komt van de band.

De eerste belangrijke sociale voorziening: oprichting van de **Stichting Spaarfonds**.

Begin van een bedrijfsbibliotheek. Deze omvat

in 1951 al meer dan 6000 delen.

Op de dag van het 12½-jarig bestaan van de onderneming legt J. van Randwijk, president-commissaris, de eerste steen van het nieuwe fabriekscomplex Maanweg.

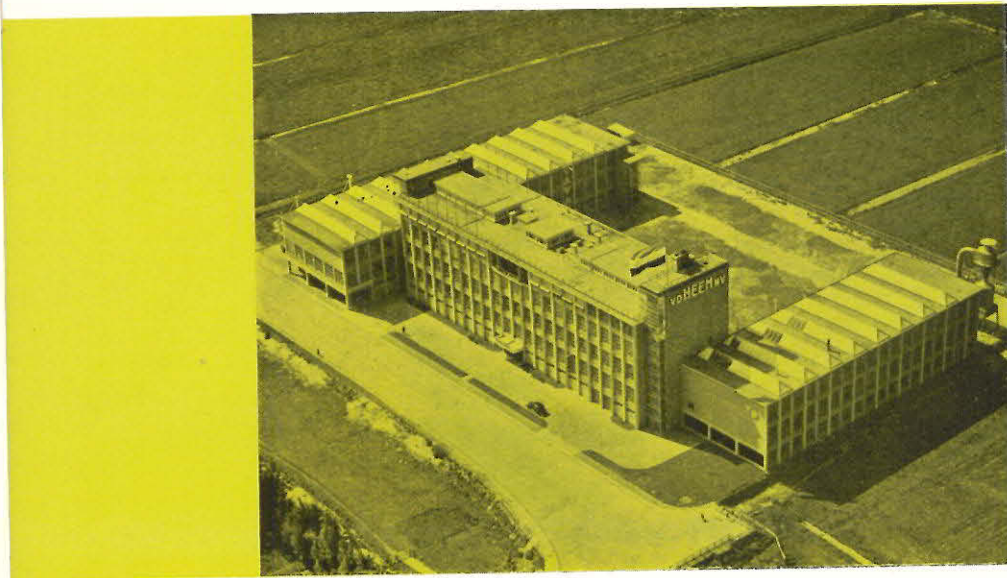

Ernstige fabrieksbrand in de Stortenbekerstraat.

Naam van de onderneming wordt gewijzigd in: **VAN DER HEEM N.V.**

Fabricage van eigen stofzuigermotoren wordt ter hand genomen.

14 Juli

Feestelijke opening

van het fabriekscomplex

Maanweg door Dr H. M. Hirschfeld,

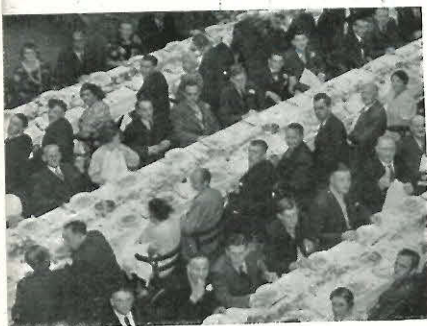
Directeur-Generaal van

Handel en Nijverheid.

Personeelssterkte overschrijdt de

500

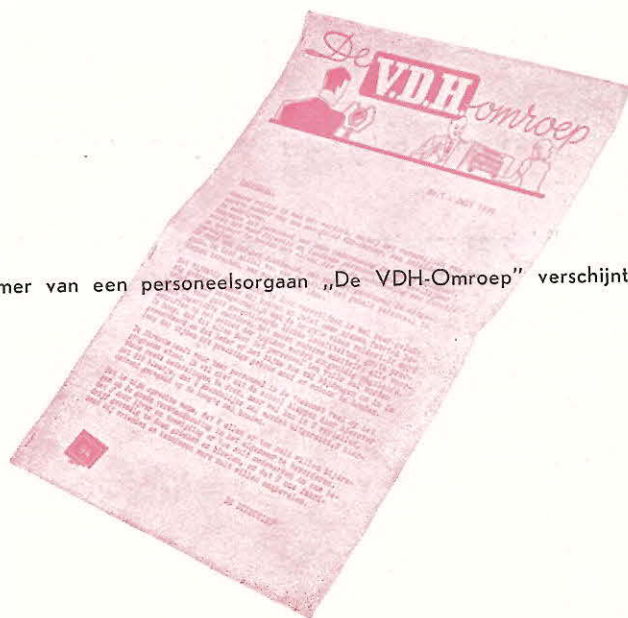
man.

Alle ERRES radiohandelaren komen de nieuwe fabriek bezichtigen.

1939

Eerste nummer van een personeelsorgaan „De VDH-Omroep” verschijnt.

1940

Oorlog en bezetting.

L. W. van der Heem wordt directeur van Stokvis.

G. van Vliet en Ir P. G. Zaayer worden benoemd tot onderdirecteur.

Volledige doorvoering van normalisatie in de administratie.

VDH begint met de ontwikkeling van een reeks

electrische handboormachines

die na de bevrijding in productie

zullen komen.

L. C. M. J. Gussenhoven wordt benoemd tot onderdirecteur.

1941

Aanvang van de dagelijkse verstrekking

van warme maaltijden aan het personeel:

de befaamde „bonloze bijvoeding”.

Het eerste menu is: rode kool.

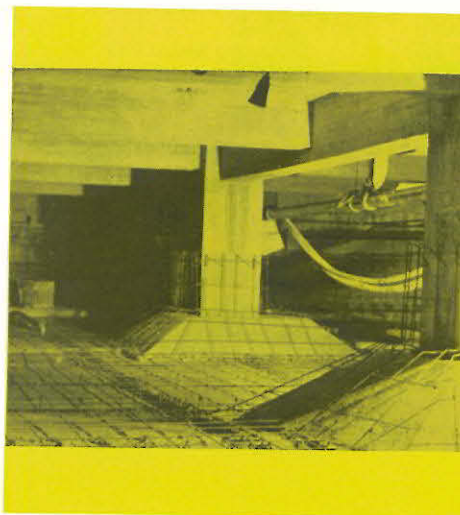
Opnamen en eerste besloten vertoning

van de bedrijfsfilm:

„In Holland staat een huis”.

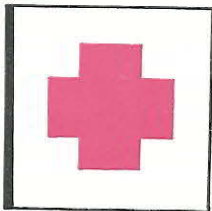
Aanvang bouw kelder onder het
hoofdgebouw. Opgeleverd in 1945.

1942

Productie van handdynamo's: de fameuze knijpkatten.

Oprichting „Comité Ziekentrost”, door en voor het personeel. Doel: de zieken onder
het personeel te bedenken.

Invoering Ideeënbus.

Grootscheepse interne distributie van levensmiddelen en andere schaarse artikelen:

peen

uien

sigarettenvloei

schol

witlof

appelen

textiel

ventielslang

pruimen

1943

paling

kousen

schoenen

fietsbanden

turf

briketten

peren

enz.

Eerste VDH jeugdkamp.

De Nederlandsche Kroon Rijwielfabriek komt onder leiding van VDH.

Oprichting van het **VERKOOPKANTOOR VAN DER HEEM N.V.**, speciaal ten behoeve van de na de oorlog te verwachten export.

1944

Stopzetting stroomlevering na Dolle Dinsdag. Fabriek staat stil.

VDH maakt noodkachtjes: de Majo, onzaliger gedachtenis.

Vordering van machines door de Duitsers.

L. W. van der Heem wordt eind 1944 benoemd

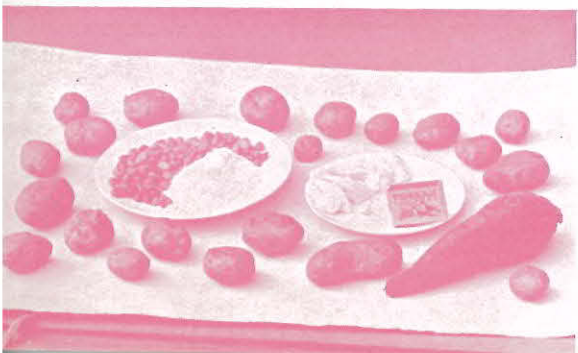
tot Regionaal Leider van de Massavoeding in Den Haag en

omstreken.

VDH exploiteert de centrale keukens.

Het weekrantsoen.

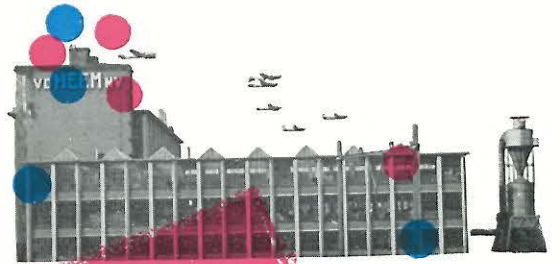

1945

Grootscheepse onderduikactie van werktuigmachines.

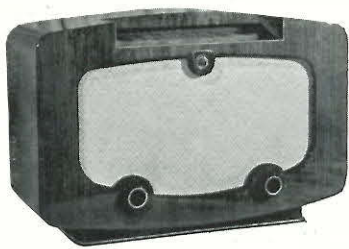
Voedselbombardement en berijding.

Installatie van de eerste na-oorlogse Kern.

Hervatting radio- en stofzuigerproductie. Eerste toestel komt 15 Augustus 1945 van de band.

De Nederlandsche Kroon Rijwielfabriek

verhuist van Rotterdam

naar Den Haag, Laakweg.

Herdenking van het 20-jarig bestaan met een bijeenkomst in Metropole, waar L. W. en J. van der Heem de geschiedenis van VDH verhalen, personeel herdenken, bedrijfsfilms laten zien en hun medewerkers een genoeglijke middag bezorgen.

Een SIP-coördinatenboormachine komt als eerste van een lange reeks werktuigmachines binnen.

Begin van de bouw van een moderne nabewerkingsfabriek.

1946

VDH begint een vestiging te Utrecht door overneming van een bestaande fabriek.

De personeelssterkte overschrijdt de

7000

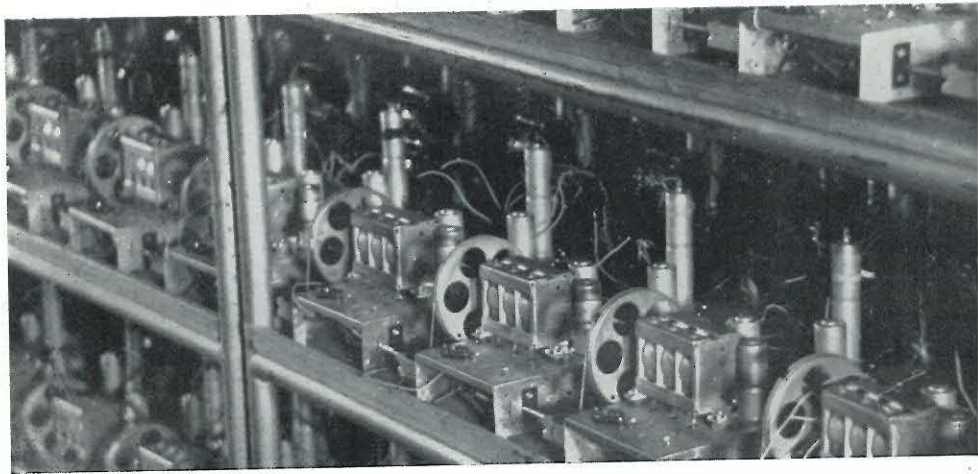
man.

Voor het eerst na de bevrijding worden

7000

radio's per week gefabriceerd.

1947

Electrische dekens komen in productie.

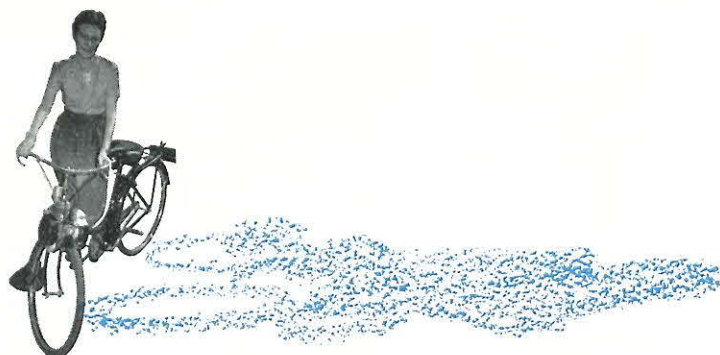
De bedrijfskadertraining (B.K.T.) wordt ingevoerd.

De fabriek te Utrecht begint met de productie van vloerwrijvers.

De nieuwe nabewerkingsfabriek, omvattende slijperij, galvano en spuiterij, wordt in gebruik genomen.

Aanvang Solex-productie.

Uitreiking van Delfts blauwe borden aan 75 medewerkers, die hiermede gehuldigd worden voor

in de oorlog aan VDH betoonde „moed, beleid en trouw”.

1948

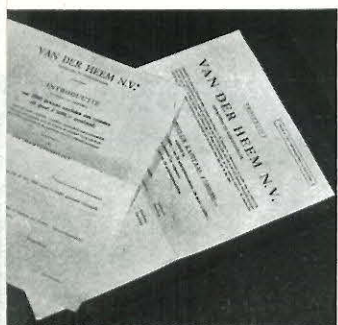
Telexverbinding tussen fabrieken Maanweg en Utrecht komt tot stand.

1949

L. W. van der Heem wordt benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

VDH komt met een aandelen-emissie ter beurze en wordt een „open” N.V.

Nieuw grondstoffenmagazijn in gebruik genomen.

Beschikbaarstelling van Solexen aan het personeel. Meer

dan 300 medewerkers delen na enige tijd in deze Solexvreugde.

Invoering statistische controlemethoden in de fabricage.

Aanvang televisie-productie.

1950

Oprichting **PENSIOENFONDS VAN DER HEEM**

De medische dienst wordt
officieel als bedrijfs-geneeskundige
dienst erkend.

VDH voor AVRO hersengymnastiek.

Eerste na-oorlogse excursies van ERRES handelaren naar Stokvis en VDH.

J. van der Heem wordt benoemd tot Voorzitter van de Haagse Kamer van Koophandel.

Belangrijke uitbreiding van het fabriekscomplex Maanweg met laboratoriumgebouw,

tweede grondstoffenmagazijn, personeelsgebouw en garages.

1951

L. W. en J. van der Heem een kwart eeuw aan het bedrijf verbonden.

Personeelssterkte overschrijdt de 2000 man.

1951
laboratoriumgebouw
Personeelsgebouw
totale nuttige vloeroppervlak nu:
48000 M²

J. van Randwijk, President-Commissaris

C. G. van der Heem-Hemmes van Zoetendaal, Commissaris

L. W. van der Heem, Directeur

J. van der Heem, Directeur

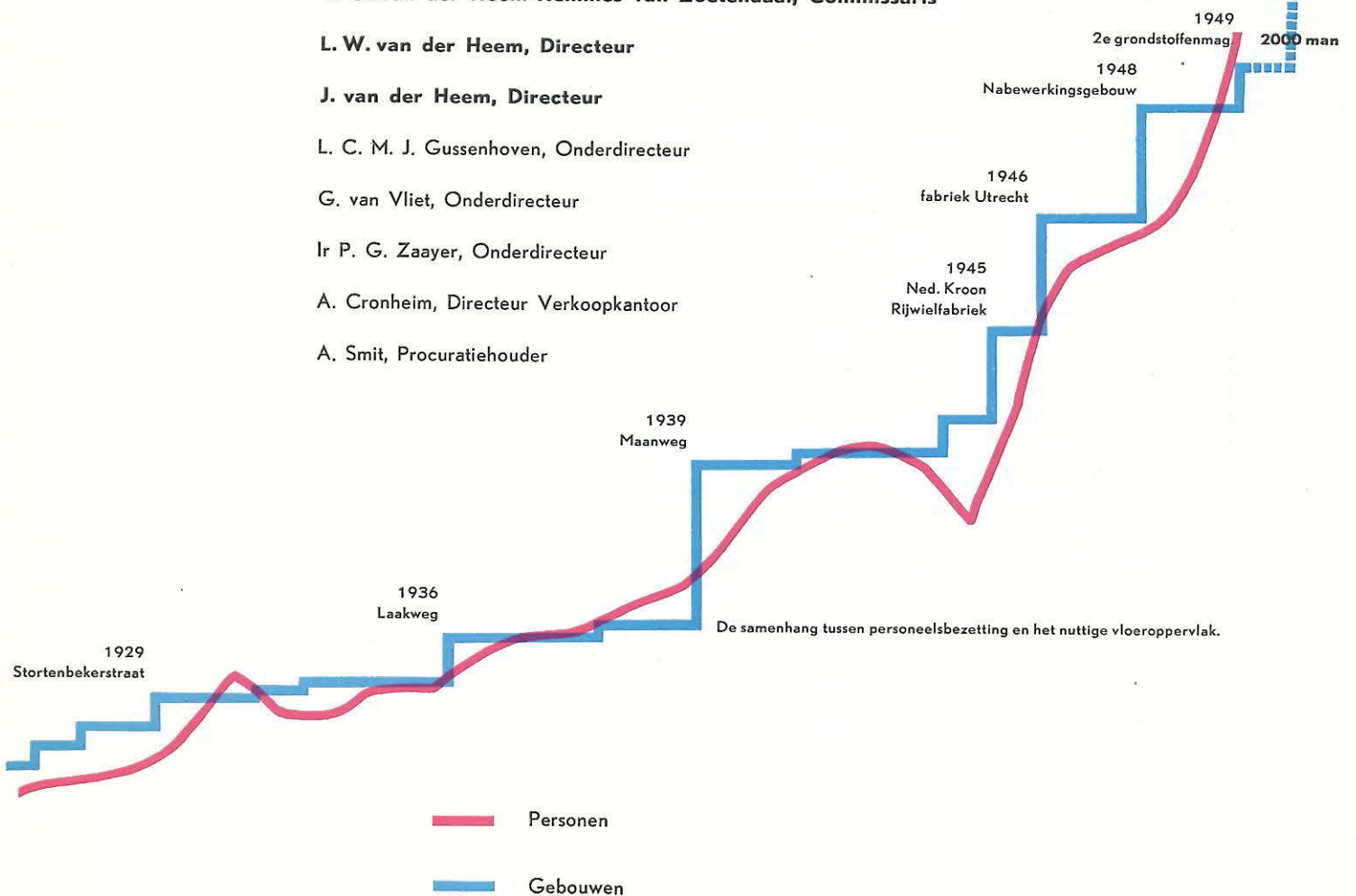
L. C. M. J. Gussenhoven, Onderdirecteur

G. van Vliet, Onderdirecteur

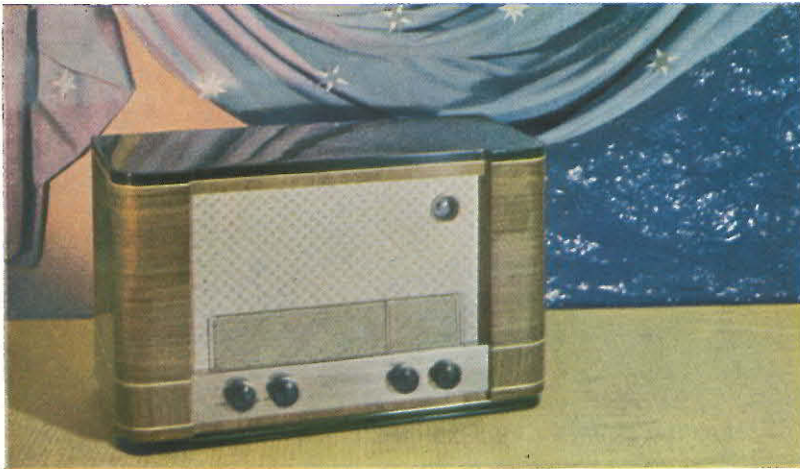
Ir P. G. Zaayer, Onderdirecteur

A. Cronheim, Directeur Verkoopkantoor

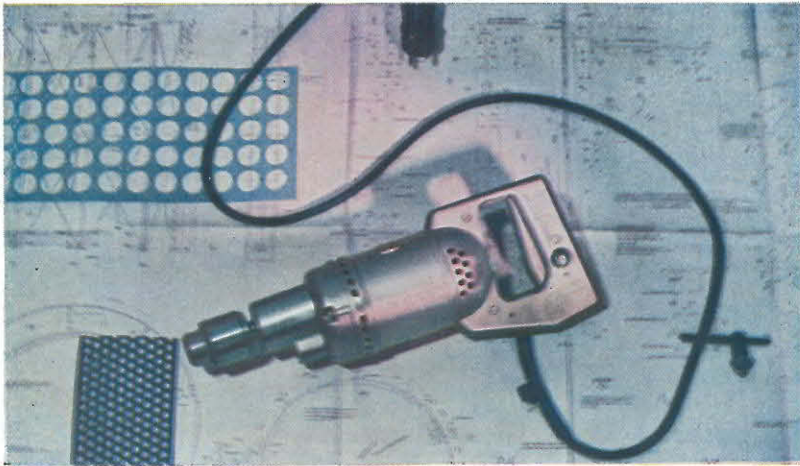
A. Smit, Procuratiehouder

ERRES radiotoestel KY 507

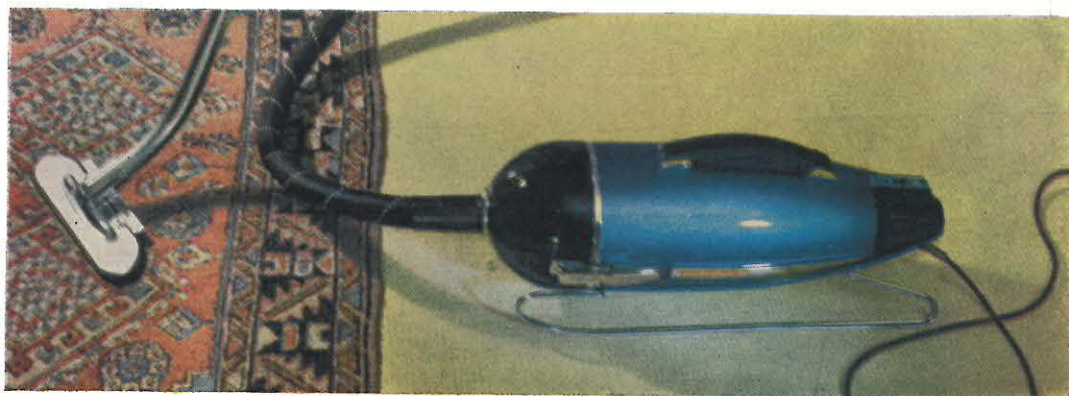

VDH handboormachine HBM 131

ERRES ventilator VT 4

ERRES stofzuiger SZ 165

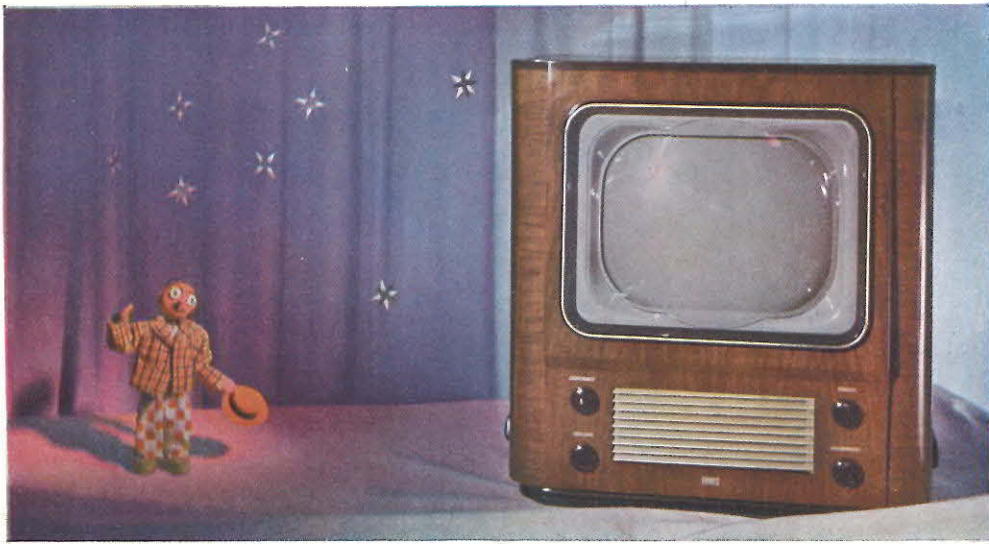

ERRES vloerwrijver SZ 23

ERRES televisietoestel KY 311 U

SOLEX, de eerste

Nederlandse

„bromfiets”

Dit was dan de geschiedenis van 25 jaar **VAN DER HEEM**.

Wij kozen deze ongebruikelijke vorm – een prentenboek inplaats van een zwaarwichtig gedenkboek –

om U een beeld te geven van de kleine, doch menselijke zaken die aan de geschiedenis van VDH vorm en kleur hebben

gegeven. Wij spreken de wens uit dat U, door Uw relatie met onze onderneming, achter

vele van deze, ogenschijnlijk onbelangrijke, feiten zult zien herleven de grote

vorderingen op technisch gebied, de commerciële successen en

de hoogtepunten, die ons bedrijf in een kwart eeuw

deden groeien: **van fabriekje tot industrie.**

VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND